

Zlatý list

Celostátní propozice přírodovědné soutěže

Základní informace

1. Zlatý list (dále ZL) je soutěž kolektivů dětí a mládeže z České republiky v přírodovědných disciplínách.
2. Koordinátorem soutěže a pořadatelem národního kola je Český svaz ochránců přírody prostřednictvím svého článku Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP (SMOP ČSOP), IČO: 22743731, se sídlem Michelská 5, Praha 4.
3. Soutěž je otevřená všem kolektivům bez ohledu na jejich zřizovatele (spolky, školy, DDM...). Předpokládá se hlubší zájem soutěžících o přírodu, ekologii a životní prostředí.
4. Soutěž probíhá zpravidla formou terénní stezky se stanovišti, na kterých se prověřují znalosti soutěžících z jednotlivých oborů.

Smysl a cíle soutěže

5. Hlavní cíle ZL jsou:
 - Umožnit vzájemné setkávání kolektivů dětí a mládeže s podobnými zájmy a zaměřením.
 - Nabídnout dětem možnost ověřit si své znalosti a motivovat je k jejich dalšímu rozvoji.
 - Umožnit dětem prezentovat veřejně své aktivity a formulovat nabyté znalosti.
 - Podpořit spolupráci dětí v rámci družstev a kolektivů.
 - Inspirovat děti i vedoucí kolektivů k dalším druhům činností v přírodě a pro přírodu.
 - Umožnit dětem, které prokáží největší znalosti a zájem, setkání s kvalitními lektory a odborníky.
 - Nabídnout dětem kromě vlastní soutěže zajímavý a smysluplný doprovodný program. Prohlubovat zájem o přírodu, její ochranu a rozšiřovat povědomí o ekologickém chování člověka.
 - Zapojit školy do zájmové systematické činnosti nad rámec běžného vyučování přírodopisu s přesahem do ekologie a ochrany přírody.
6. Přestože je soutěž prostředkem a významným motivačním prvkem, není hlavním smyslem ZL nalezení jediného „nejlepšího“ kolektivu či „nejvzdělanějších“ mladých přírodovědců.

Organizační struktura soutěže

7. ZL probíhá na třech úrovních:
 - základní kola (ZK),
 - krajská kola (KK),
 - národní kolo (NK).

8. Každý kolektiv se může zúčastnit pouze jednoho základního kola a jednoho krajského kola, a to přednostně toho KK podle sídla vysílajícího subjektu, pokud je zde KK pořádáno. Pořadatel krajského kola může z kapacitních důvodů odmítnout účast družstva z jiného kraje.
9. Kolektiv se zájmem o účast v ZL se přihlásí příslušnému koordinátorovi (ZK/KK), nebo SMOP ČSOP, které kontakt zprostředkuje.
10. V případě zájmu o účast družstev v kraji, kde se KK nekoná, kontaktujte celostátního koordinátora (viz. bod 2 těchto propozic), jež rozhodne o dalším postupu.
 - a) V případě splnění všech podmínek pro konání KK, může být KK uspořádané v jiném kraji s vlastní výsledkovou listinou a nárokem na postup do NK.
 - b) V případě nesplnění podmínek pro konání KK, se může tým z jiného kraje zúčastnit jiného KK, pakliže získá nejméně 75% z celového maximálního bodového zisku, má nárok na postup do NK. Toto ustanovení nemá vliv na výsledné pořadí na KK.
11. Ve všech kolech proběhne soutěž ve dvou základních věkových kategoriích:

kategorie *mladší* (M): od 4. – 6. ročník (případně od 1. ročníku)

kategorie *starší* (S): od 7. – 9. ročník

V případě zájmu a dostatku soutěžících může pořadatel ZK a KK rozšířit kolo o třetí kategorii:
kategorie *nejmladší* (N) 1. – 3. ročník

V kategorii nejmladší se soutěží bez možnosti postupu do národního kola.

Kritériem pro zařazení soutěžících do kategorií je právě navštěvovaný ročník povinné školní docházky (bez vztahu k druhu školy). Soutěžní družstvo je zařazeno do kategorie podle věku nejstaršího člena. Soutěžící, kteří spadají do nižší věkové kategorie, mohou soutěžit v kategorii vyšší, opačně nelze.

Každý účastník smí soutěžit v daném kole pouze v jednom soutěžním družstvu a v jedné kategorii. Není tedy možné, aby se jedno dítě účastnilo zároveň soutěže v kategorii mladších i starších.
12. Na ZL je kolektiv reprezentován v každé věkové kategorii zpravidla šestičlenným družstvem, které se při soutěži dělí na dvě tříčlenné hlídky (3 + 3). Ve výjimečných případech může být družstvo rozděleno do hlídek 3 + 2, 2 + 2 či 3 + 0. Ostatní způsoby dělení soutěžního družstva nejsou přípustné.
13. Hodnoceno je celé družstvo, to znamená, že výsledky obou hlídek jsou sečteny. V případě pouze tříčlenného družstva (3 + 0) se započítávají body pouze jedné hlídky.
14. Způsob hodnocení jednotlivých částí soutěže a předběžný maximální bodový zisk z jednotlivých částí musí být účastníkům předem znám.
15. Z jakékoliv úrovně soutěže smí vzejít pouze jeden vítězný kolektiv v každé kategorii. V případě stejných bodových zisků rozhoduje vyšší bodový zisk ze stanoviště Práce pro přírodu. Pokud je bodový zisk shodný i na tomto stanovišti, rozhodnou o vítězi doplňující otázky.
16. V základních i krajských kolech je možná účast více družstev z jednoho kolektivu, pokud soutěžní řád příslušného kola nestanoví jinak. Před zahájením stezky však vedoucí musí písemně uvést, které dvě hlídky tvoří jedno družstvo.

17. Pro všechny úrovně soutěže je doporučena forma soutěžní stezky, kde se na jednotlivých stanovištích prověřují znalosti v přírodovědných oborech např.: botanika, zoologie, neživé složky ekosystému (např. geologie, meteorologie, klimatologie, ...), ekologie, ochrana přírody a životního prostředí.
18. Za průběh každého kola odpovídá jeho pořadatel (organizace – právní subjekt), který je zastoupen koordinátorem kola (pověřenou osobou). Každý pořadatel může vydat doplňující soutěžní řád kola k celostátním propozicím. Doplňující soutěžní řád nesmí být v rozporu s celostátními propozicemi soutěže a musí být zveřejněn v dostatečném předstihu před termínem pořádání příslušného kola.
19. Pořadatel má povinnost přímo na místě konání příslušného kola po jeho ukončení vyhlásit výsledky a zveřejnit výsledkovou listinu.
20. Odpovědnost za nezletilé účastníky na soutěžní stezce nebo při organizovaném doprovodném programu má pořadatel kola, pokud v soutěžním řádu kola není stanoveno jinak.

Základní kola ZL

21. Základní kola (ZK) jsou kola na místní nebo okresní úrovni, která předcházejí kolům krajským a navazují na ně.
22. Předpoklady konání ZK:
 - existence pořadatele,
 - dohoda s příslušným krajským koordinátorem o návaznosti na krajské kolo,
 - poskytnutí základních informací o průběhu kola celostátnímu koordinátorovi.
23. Pořadatelé základních kol se přihlašují celostátnímu koordinátorovi. Návaznost jejich základního kola na krajské kolo musí potvrdit příslušný krajský koordinátor, poté mohou být pořadatelé akreditováni.

Krajská kola ZL

24. Krajská kola (KK) probíhají zpravidla jako vícedenní soutěžní akce, která se může dělit na nezávislé soutěžní dny podle věkové kategorie soutěžících družstev. Obvykle mívá i další doprovodný program.
25. Předpoklady řádného KK:
 - existence krajského koordinátora,
 - nahlášení termínu, místa konání KK a dalších příslušných informací definovaných celostátním pořadatelem v přihlášce k pořádání KK (a jeho okamžité informování o případných změnách),
 - konání KK v rámci stanoveného termínu,
 - dostatečné a včasné informování potenciálních účastníků v daném kraji,
 - v každé kategorii zajištění minimální účasti 3 družstev reprezentujících 3 různé subjekty.
26. Pořadatelé KK se přihlašují celostátnímu koordinátorovi. V případě, že se přihlásí více zájemců o pořádání KK, vybere SMOP ČSOP po zvážení všech předpokladů k úspěšnému zajištění KK jednoho koordinátora.
27. Řádný koordinátor KK získá od SMOP ČSOP akreditaci a bude zveřejněn na internetových stránkách soutěže na adrese www.zlatylist.cz, včetně údajů o krajském kole.
28. Soutěžní stezka KK má minimálně sedm stanovišť.

29. Konkrétní náplň soutěžní stezky na krajské úrovni je záležitostí pořadatele KK. Předpokládá se dodržení odborného obsahu soutěže (viz bod 17) s přihlédnutím k místním podmínkám. Většina otázek by měla souviset s přírodou České republiky.
30. Nemůže-li se vítězný kolektiv KK v dané kategorii zúčastnit národního kola, má na účast v NK nárok další v pořadí v této kategorii na příslušném KK. Pokud se vítězný kolektiv KK v dané kategorii nemůže zúčastnit národního kola v jeho plném rozsahu, má právo pořadatel národního kola rozhodnout o účasti dalšího v pořadí v této kategorii.
31. V případě, že v KK v dané kategorii zvítězí kolektiv, který se v loňském ročníku ZL umístil v NK na prvním místě, postupuje s ním do NK i kolektiv další v pořadí v této kategorii v příslušném KK.
32. Kompletní výsledky KK se všemi přílohami předem určenými celostátním pořadatelem je krajský koordinátor povinen dodat SMOP ČSOP do týdne od ukončení KK.
33. V případě, že není splněna podmínka minimální účasti (bod 25) a kolo přesto proběhne, je považováno za kolo základní.

Práce pro přírodu

34. Součástí soutěžní stezky na všech třech úrovních (ZK, KK, NK) vedle teoretické části soutěže (soutěžní stezka, poznávání přírodnin) musí být praktická část práce kolektivu pro přírodu (resp. „v přírodě“), například formou předložení písemné dokumentace o těchto aktivitách (poster, kronika, fotoalbum).
35. Prací pro přírodu se rozumí aktivní činnost, jako např.: pomoc volně žijícím živočichům (výroba a instalace úkrytů, příkrmování, transfery, bezpečnostní prvky), pomoc při péči o přírodně zajímavé či cenné území, popularizaci přírody (akce pro mládež i dospělé, přednášky, budování a následná péče o naučné stezky, ...) apod.
36. Bodový zisk stanoviště Práce pro přírodu na všech třech úrovních (ZK, KK, NK) je roven bodovému zisku obou hlídek ze soutěžní stezky, čímž klademe důraz právě na praktickou stránku celé soutěže.
37. Komise pro hodnocení práce pro přírodu by měla být vzhledem k zachování objektivitě vícečlenná (2 a více členů). Komise musí být složená z nezávislých odborníků.

Národní kolo ZL

38. Národní kolo je vyvrcholením celoroční soutěže ZL a bude uskutečněno formou vícedenního (obvykle týdenního) soustředění v přírodně atraktivní oblasti ČR. Kromě vlastní soutěže budou na programu i odborné exkurze, regionálně poznávací činnost, konkrétní akce ku prospěchu přírody, ...
39. Pro NK bude vydán samostatný Soutěžní řád, se kterým budou účastníci včas seznámeni.

Dobrovolná část soutěže/Divoká karta na národní kolo

40. Celostátní koordinátor zveřejní v průběhu školního roku čtyři průběžné úkoly pro kolektivy, které se připravují na účast v aktuálním ročníku soutěže. Úkoly budou zveřejňovány postupně (cca v intervalu dvou měsíců) na internetových stránkách soutěže na adrese www.zlatylist.cz, vždy v rozmezí od září do března nebo všechny čtyři naráz na začátku celého ročníku. Úkoly mohou být různé pro jednotlivé kategorie soutěžících.
41. Splnění všech čtyř vyhlášených úkolů a jejich zdokumentování předepsanou formou může být pro kolektiv tzv. divokou kartou pro účast v národním kole Zlatého listu. Zaslání prezentace vyhodnotí odborná porota a jeden kolektiv s nejvyšší hodnocenou prezentací v každé postupové kategorii (mladší, starší) získá právo na přímý postup do národního kola, Divokou kartu, bez ohledu na jeho umístění v kole krajském nebo základním.
42. Průběžné úkoly jsou v souladu se zaměřením soutěže přírodovědného charakteru (např. různá pozorování přírody, pokusy apod.). Soutěžní kolektiv, který se rozhodne úkoly plnit a výsledky této činnosti prezentovat, tak může učinit pouze vlastnoručně vyrobenou prezentací (vzorky bádání, fotky z realizace pokusů, kreslené obrázky, ...) – posterem formátu A1 (tj. 594 × 841 mm), kterou lze samostatně vystavit. Poster může obsahovat i elektronicky psaný text, ale výsledný poster musí být odevzdán v papírové formě. Originální prezentaci je třeba doručit na adresu celostátního koordinátora soutěže SMOP ČSOP, Michelská 5, Praha 4, 140 00 (přesné datum bude zveřejněno na webu a FB soutěže).
43. Způsob a pojetí zpracování dokumentace na poster je záležitostí soutěžního kolektivu. Není nutné, aby každý z úkolů dostal na prezentaci stejný prostor jako ostatní. Prezentace však budou přijaty a zahrnuty do hodnocení pouze za splnění všech těchto podmínek:
- Bude zdokumentováno plnění všech čtyř vyhlášených úkolů.
 - Všechny čtyři úkoly budou na jednom posteru.
 - Prezentace bude doručena nejpozději ve zveřejněném termínu.
 - Bude dodržen rozměr prezentace – posteru formátu A1.
 - Kolektiv se současně prokazatelně zúčastní alespoň základního kola, popř. krajského kola aktuálního ročníku Zlatého listu (uvedení pořadatelem ve výsledkové listině).
 - Povinnou součástí posteru jsou společně s dokumentací přímo na jeho čelní straně uvedeny následující informace: soutěžní název kolektivu, který prezentaci zpracoval (tj. takový název, pod kterým kolektiv soutěží v aktuálním ročníku), kategorie, ve které kolektiv soutěží (rozhoduje věk nejstaršího člena), místo a termín účasti ZK nebo KK, název a adresa zřizovatele kolektivu (školy, organizace, ...) a kontaktní údaje na vedoucího kolektivu: e-mail, příp. telefon.
44. Zasláním prezentace dobrovolných úkolů soutěžní kolektiv bere na vědomí, že prezentace se nevrací a souhlasí s tím, že může být použita k propagaci Zlatého listu (vystavení na veřejnosti, publikování fotokopie na webu apod.).

Formální náležitosti

45. Pořadatelé jednotlivých kol na všech úrovních soutěže uvedou na informačních materiálech týkajících se akce (internetová prezentace, propozice, sborník, CD ROM apod.) informaci, že celostátním pořadatelem soutěže je Český svaz ochránců přírody, logo Zlatého listu a logo ČSOP a odkaz na celostátní web soutěže. Dále zveřejní aktuální celostátní sponzory nebo další informace dle podmínek určených SMOP ČSOP.
46. SMOP ČSOP si vyhrazuje právo vyslat na jakákoliv kola Zlatého listu své pozorovatele.
47. Koordinátoři na všech úrovních soutěže jsou povinni zachovávat informace o účastnících v souladu s platnou legislativou v oblasti zpracování osobních údajů.
48. Účastí v soutěži dítě, resp. jeho zákonný zástupce, souhlasí s podmínkami těchto propozic a zavazuje se jimi řídit a dále souhlasí:
 - a) pro potřeby organizačního zajištění soutěže s uvedením jména, příjmení, roku narození, adresy bydliště, kontaktu, názvu a adresy navštěvované školy,
 - b) ve zveřejněných výsledkových listinách s uvedením jména, příjmení, umístění, názvu a adresy navštěvované školy.
49. Plnění dobrovolných úkolů je pro všechny kolektivy dobrovolné a nesmí být podmínkou účasti v soutěži. (Naopak podmínkou hodnocení prezentace dobrovolných úkolů je účast alespoň v základním, popř. krajském kole aktuálního ročníku soutěže.)
50. Výklad těchto soutěžních propozic provádí: Český svaz ochránců přírody, Sdružení mladých ochránců přírody, Michelská 5, 140 00 Praha, tel.: 775 724 545, e-mail: smop@csop.cz.
51. Podrobné informace o soutěži naleznete na internetových stránkách www.zlatylist.cz.

Partneři Zlatého listu

„Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.“

„Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka“